

Zemgales tūrisma ziņas

Ikgadējai tūrisma konferencei veltīts izdevums

Tēma: "Veiksmīga tūrisma produkta un galamērķa pamatprincipi"

ZEMGALES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

www.travelzemgale.lv

Nr.5./31.10.2012

Zemgales tūrisma konference ir tradicionāls pasākums, kuru rīko Zemgales Tūrisma Asociācija sadarbībā ar biedriem un sadarbības partneriem.

Zemgales tūrisma asociācijas valdes priekšsēdētājas sleja

Atskatoties uz iepriekšējo gadu Zemgales tūrisma asociācija (ZTA) var lepoties ar sekojošām lietām: ikgadējā Latvijas tūrisma forumā Ekonomikas ministrs un Tūrisma attīstības valsts aģentūras direktors pasniedza atzinības rakstu Zemgales tūrisma asociācijai un Inesei Turkupolei-Zilpuri personīgi par pašai izveidotu un citīgu darbu sadarbības veicināšanā un mārketinga aktivitāšu īstenošanā, bet šī gada augustā ZTA noslēdza sadarbības līgumu ar Zemgales plānošanas reģionu ar mērķi veicināt un atbalstīt sadarbību starp Plānošanas reģionu un Tūrisma asociāciju, lai nodrošinātu līdzsvarotu tūrisma nozares attīstības plānošanu un Zemgales tūrisma attīstības programmā plānoto aktivitāšu īstenošanu Zemgales plānošanas reģiona teritorijā. Veiksmīga sadarbība ir izveidojusies arī ar citām reģiona iestādēm un organizācijām.

Sadarbībā ar mūsu biedru Jelgavas reģi-

onālo tūrisma centru, kurš startēja projektu konkursā, Zemgale tiks pārstāvēta Latvijas valsts tūrisma standā Igaunijas, Lietuvas, Maskavas, Gēteborgas tūrisma izstādēs, kurās piedalīsies arī ZTA biedri. Zemgales plānošanas reģiona projekta ietvaros Zemgaliēši būs pārstāvēti arī Nīderlandes, Vācijas, Somijas tirgos.

Kā jau ierasts, sadarbības līguma ietvaros ZTA precizējusi informāciju par Zemgales tūrisma piedāvājumu TAVA portālam www.latvia.travel, TAVA izdotajai Zemgales tūrisma kartei un citiem valsts izdevumiem. ZTA biedri uzņēmuši arī vairākas valsts mēroga žurnālistu un tūroperatoru vizītes, piedalījušies darba semināros ar Vācijas tūrooperatoriem.

Asociācija uzlabojusi arī savu mājas lapu, izdevusi atkārtoto biedru tūrisma karti latviešu/angļu valodā "Zemgale aicina", līdz novembra beigām asociācijai būs

savs profils Facebook un Draugiem.lv. Asociācija sniegusi atbalstu arī brošūru "Lielupes ielejas dārgumi" un "Maršruts uz Zemgales laukiem" tapšanā. Balltour 2012 ietvaros tika apkopota informācija par tradicionālajiem pasākumiem, naktsmītnēm un interaktīvajām programmām Zemgalē.

Vasarā Latvijas radio raidījumā "Kā labāk dzīvot" ZTA biedri stāstīja par atpūtas un apskates vietām Zemgalē. Šogad vairāk kā citus gadus masu mediji vaicājuši arī mūsu Asociācijas viedokli un jautājuši par tūrisma tendencēm reģionā.

Prieks, ka pagājušajā Zemgales konferencē Krustpils pilī piedalījās rekordliels skaits interesentu, tas nozīmē, ka Zemgaliēši aktīvi domā par tūrisma produkta un galamērķu attīstīšanu. Šogad arī konferences avīzīte krietni biežāka, tas nozīmē, ka tūrisma lietas Zemgalē virzās pareizajā gultnē.

Inese Turkupole-Zilpuri

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (VKPAI) sleja

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU
AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

VKPAI Zemgales reģionālās nodaļas misija ir saglabāt kultūras mantojumu kā cilvēka dzīves kvalitātes nodrošinājuma nozīmīgu faktoru - apzināt, aizsargāt un iekļaut mūsdienu dzīves aprītē materiālo kultūras mantojumu, veicināt sabiedrībā kultūrvēsturisku vērtību izpratni.

VKPAI Zemgales reģionālai nodaļai izveidojusies pozitīva darba pieredze ar Zemgales tūrisma asociāciju pieminekļu popularizēšanā, jo tūrisms, risinot specifiskus darba jautājumus, ir cieši saistīts ar kultūrvēsturiskā mantojuma un ievērojamo vietu iepazīšanu, tūrisma maršrutu izstrādāšanu, informatīvu

materiālu izdošanu, starptautisku sadarbību un savas valsts tēla veidošanu Eiropā un pasaulē. Mūs vieno kopīga kultūras mantojuma vērtību izpratne.

Pašvaldības, muzeji, uzņēmēji – kultūras pieminekļu īpašnieki, kas rūpējas par savu objektu iekļaušanu tūrisma aprītē, lielā mērā ir tie, kas rūpējas par kultūras mantojuma saglabāšanu, attīstību, vides kvalitāti un pieejamību sabiedrībai. Pēdējos gados, neraugoties uz sarežģīto ekonomisko situāciju, Zemgales reģionā realizēti ievērojami kultūras pieminekļu restaurācijas un rekonstrukcijas projekti, kas tieši saistīti ar tūrisma - Bauskas rātsnama rekonstrukcija un Jelgavas Trīsvienības torņa rekonstrukcija. Turpinās restaurācija reģiona izcilākajos pieminek-

ļos un lielākajos tūrisma objektos – Rundāles, Bauskas, Kokneses un Krustpils pilīs. Viesmīlīgākas pilsētņiekiem un tūristiem kļuvas pilsētas, kurās atjaunoti vēsturiskie laukumi un ielas – Dobeles, Jēkabpils, Jaunjelgava un Jelgava. Labo praksi vides sakopšanā un labiekārtošanā kultūrvēsturiskos objektos turpina Latvijas valsts meži.

Vēlos izmantot iespēju un pateikties visiem, kas ieguldījuši savu lielo darbu kultūras mantojuma saglabāšanā un vienlaikus arī tūrisma attīstībā Zemgales reģionā, un novēlēt tikpat lielu darbu sparui, uzņēmību un vēl lielākus panākumus turpmāk!

Zemgales reģionālās nodaļas vadītāja -
galvenā valsts inspektore,
Elvīra Mantrova

Aizvadītās tūrisma sezonas aktualitātes Dobeles pusē

Tūrisma sezona Dobelē šopavasār sākās ar rekonstruētā Tirgus laukuma atklāšanu. Līdz ar to pilsēta ir atguvusi savu vēsturisko centru, kur tiek rīkoti dažādi pasākumi un gadatirgi. Plašais, bruģētais laukums ar galveno akcentu – strūklaku Ginesa rekorda cienīgas akas lielumā un vairākām mazākām strūklakām ir kļuvis par vienu no ceļotāju atraktīvākajām apskates vietām.

Ir arī vairāki citi jauni piedāvājumi. Zemeņu laikā populāra bija lauku sēta „Mūrnieki”, kur Dobeles „zemeņu meitene” Antra piedāvāja cienāties ar zemenēm un uzziņāt to audzēšanas gudrības. Krāšņo puķu dārza Auros lepnums ir iespaidīgā liliju kolekcija. Savukārt „Auru Cīruļos” var atjaunot miesu un garu zāļu pirtiņā un izbaudīt Zemgales lauku mieru. Kopš rudens viesi tiek gaidīti arī gleznotājās Aijas Princes- Galzones darbnīcā Dobelē.

Šosezon Dobelē pirmoreiz tiek svinēti vēl nebijuši svētki, kas ir aizsākums jaunai tradīcijai. Oktobra sākumā Ābolu svētku laikā godā tika celti āboli, apstiprinot apgalvojumu, ka Dobeles patiešām ir ābolu

Apmeklētāju skaits Tērvetes novada tūrisma objektos salīdzinoši ar pagājušo gadu palielinājies aptuveni par 5%, Tērvetes dabas parku apmeklējuši aptuveni 77 tūkstoši, vēl vairāk palielinājies tūristu skaits no Lietuvas, biežāki viesi ir igauņi, kuri informāciju ieguvuši galvenokārt no tūrisma gadatirgus Tallinā, lielāks procents apmeklētāju ir no Krievijas, sarosījušies arī Polijas, Vācijas, Francijas, Dānijas valstu tūristi, kas iepriekš bija vājāk pārstāvētas. Var nosaukt arī tālākas valstis kā Kazahstāna, Malta, Maķedonija, Brazīlija, Kanāda, Meksika, Singapūra, Šrilanka, Zimbabve, Koreja, Turcija u.c. Pateicoties Tērvetes dabas parka dalībai izstādē „CHILD

Šī gada tūrisma sezonu Aucēs novada tūrisma informācijas centrs (TIC) aizvadīja jaunās telpās pašā Aucēs centrā – Raiņa ielā 14. Tūrisma sezona un gads līdz šim vērtējams pozitīvi, apmeklētāju skaits nedaudz palielinājies gan TIC, gan atsevišķos objektos, piemēram, Lielauces pilī.

TIC apmeklētāji galvenokārt ir Latvijas tūristi un vietējie novada iedzīvotāji, kas interesējas par Aucēs novadu, kā arī tuvā-

galvaspilsēta. 15. decembrī ikviens tiks gaidīts Dižo Sniegavīru ballē.

Lai veicinātu vietējo cilvēku interesi par savas zemes apceļošanu, tūrisma informācijas centrs rīkoja informatīvo dienu reģionālo laikrakstu un Latvijas ziņu portālu žurnālistiem, iepazīstinot viņus ar Dobeles apskates objektiem un Pokaiņu mežu. Tāpat kā iepriekšējos gados, notika vairāki informatīvie un izglītojošie pasākumi gidiem, muzeju darbiniekiem un tūrisma uzņēmējiem. Regulāri TIC telpās tiek izvietotas izstādes par novada populārākajiem tūrisma objektiem, rosinot apmeklētāju interesi par tiem.

Aizvadītā tūrisma sezona iezīmējās ar sadarbības atjaunošanu tūrisma jomā starp Dobeles, Aucēs un Tērvetes novadiem. Četrās valodās tika izdota kopīga trīs novadu tūrisma karte. Viegli gan nebija saskaņot vēlmes un iespējas, taču ceļotājs neapšaubāmi ir ieguvējs. Arī tūrisma konferencē, sākoties jaunajai sezonai, kopā pulcējās trīs novadu tūrisma uzņēmēji un speciālisti. Arī starptautiskajās tūrisma izstādēs Rīgā, Viļņā, Tallinā un Tartu savu

2012” Helsinkos, Tērveti sākuši apmeklēt arī somi. Galvenie apmeklētāji ir ģimenes ar bērniem, kurus piesaista dabas parka aktivitātes. Jauna tendence – aizvien vairāk ārvalstnieku brauc no Īrijas un citām Eiropas valstīm, kurās ir ieprecējušies latvieši, atved ciemos uz dzimteni savus jaunos radus un draugus.

Šogad daudz lielāka aktivitāte tūrisma jomā jūtama arī AS “Agrofirma Tērvete”, kur tiek piedāvātas ekskursijas pa zirgudzētavu un izjādes, kā arī alus degustācijas pasākumi alus darītavā.

Lai gan Tērvete nav liela, te ir pietiekami daudz atpūtas iespēju – trīs muzeji, dabas parks, senie pilskalni, atpūta pie Tērvetes Gulbju ūdenskrātuves, ekskursija

kām un tālākām Latvijas vietām. Ārvalstu tūristu skaits ir neliels, tie lielākoties ir no Lietuvas un Krievijas, bet arī pa kādam no Vācijas, ASV un Austrālijas.

Nesen izdota arī jauna Aucēs novada tūrisma brošūra, kurā informācija atrodama vienlaikus latviešu, krievu un angļu valodās.

Interesants jaunums Aucēs novada tūrisma piedāvājumā kopš šī gada jūnija ir „Latvijas Valsts mežu” pārvaldītajā Lielauces ezera laivu bāzē izvietotās „peldošās”

pusi vienotā stendā ar dzīvajiem tēliem atraktīvi popularizēja Dobeles, Tērvetes novadi un Tērvetes dabas parks.

Un nu nedaudz skaitļu. Vienā teikumā sakot, – apmeklētāju skaits Dobeles pusē gada deviņos mēnešos ir ievērojami palielinājies gan TIC, gan tūrisma objektos, gan naktsmītnēs. Līdz oktobra sākumam Dobeles TIC ir griezušies 3500 cilvēki, kas ir gandrīz par tūkstoši vairāk nekā pērn. Visvairāk nepieciešamo informāciju meklējuši un suvenīrus iegādājušies vietējie cilvēki, no ārzemniekiem – nemainīgi lietuvieši. Vairāk ceļotāju šogad ir no Krievijas un Igaunijas.

Atzinīgi apmeklētāji novērtē iespēju iegūt informāciju, bukletus un kartes arī par visiem Latvijas reģioniem, Rīgu, Lietuvu, Igauniju, Zviedriju, Poliju un citām valstīm. Bieži tiek izmantota arī „tūrisma bibliotēka” un sabiedriskais interneta pieejas punkts.

Dobeles TIC vadītāja
Anita Banzīņa

zirgu fermā un izjādes ar zirgiem, alus darītava, vīnogu dārzs un citas jaukas vietas, kuras vienā dienā nav iespējams apskatīt, tomēr joprojām 90% tūristu izvēlas vienas dienas apmeklējumu. Viens no iemesliem ir naktsmītnu trūkums, tāpēc ir prieks par katru jaunu uzņēmēju, kas pievēršas tūrisma jomai. Šogad Tērvetes kultūrvēsturiskā centra simtgadīgās pagasta ēkas labajā spārnā iekārtoti ļoti skaisti, eleganti apartamenti „Ores”. Iespējas tūrisma tālākai attīstībai Tērvetē pastāv, pateicoties labvēlīgajai videi un uzņēmīgiem cilvēkiem.

Tērvetes TIC vadītāja
Ilona Līduma

kempinga mājiņas. Par interesantu trūkmu sūdzēties nevar – divās četrvietīgajās mājiņas kopumā pārnakšņojuši 117 cilvēki.

Aucēs populārākie apskates objekti joprojām ir Vecauces pils un Māras dārzs, bet tūristi uzņēmti arī Aucēs novada muzejā, Aucēs Amatu mājā, kur darbojas TLMS „Auce” audējas un Aucēs novada Kultūras centrā, kur pēc renovācijas izveidotajā izstāžu zālē regulāri skatāmas dažādu mākslinieku darbu izstādes.

Aucēs novada TIC, Sintija Upmane

Aizvadītā tūrisma sezona Jēkabpils pusē

2012.gadā Jēkabpils Tūrisma informācijas centra darbinieki tūrisma sezonas laikā (no 1.maija līdz 30.septembrim) informāciju snieguši 1401 apmeklētājam, kas ir par 28% vairāk nekā 2011.gada attiecīgajā periodā. Visbiežāk TIC pakalpojumus izmanto vietējie ceļotāji, savukārt no ārvalstu tūristiem Jēkabpili visbiežāk apmeklē vācieši, tāpat viesi no Skandināvijas valstīm, Francijas, Itālijas, Kanādas, ASV, Šveices, Beļģijas un pat Ķīnas. Tūrisma sezonas laikā Jēkabpils gidi ir novadījuši 18 ekskursijas pa pilsētu. 2012.gadā īpaši pastiprinājusies interese par sakrālo tūrisma, ekskursijās arvien biežāk iekļaujot Sv.Gara klosteri, vecticībnieku lūgšanu namu, ka arī luterāņu baznīcu.

Jēkabpils vēstures muzejā 2012.gada tūrisma sezonā, salīdzinot ar 2011.gadu, apmeklētāju skaits būtiski nav mainījies - tas pārsniedz 10 tūkstošus. Šogad Jēkabpils Vēstures muzejā divkārt pieaudzis ārvalstu tūristu skaits - līdz 6% no kopējā muzeju apmeklētāju skaita. Vis-

Viesītes tūrisma informācijas punktā sarežģīti izdalīt atsevišķi tūrisma informācijas pieprasījumus klātienē. Informācijas punkts atrodas Viesītes muzeja „Sēlija” telpās un apmeklētāji lielākoties izvēlas apskatīt muzeja ekspozīciju, reizē uzzinot arī citu informāciju par apskates vērtiem objektiem novadā. Individuālie apmeklētāji visbiežāk informāciju par šo punktu un muzeju iegūst naktsmītnēs. Sezonas laikā

biežāk to apmeklē viesi no Eiropas valstīm - Lietuvas, Vācijas, Itālijas un Lielbritānijas. Liela daļa ārzemju tūristu ir arī no Krievijas. Vairāk nekā puse Krustpils pils apmeklētāju izmanto gida pakalpojumus (pārsvarā tūristu grupas), savukārt individuālie ceļotāji biežāk izvēlas nomāt piln pieejamo audio gidu. Pēc atjaunošanas darbiem, no 2012.gada septembra, apmeklētājiem ir atkal pieejama ekspozīcija par „Padomju laikiem Krustpils pilī”.

2012.gads tūrisma sezonā bijis nozīmīgs arī vietējiem naktsmītņu īpašniekiem, jo nakšņotāju skaits gandrīz divkārtējies. Lielākoties viesnīcu pakalpojumus izmanto Latvijas iedzīvotāji.

Šogad gan vietējiem iedzīvotājiem, gan tūristiem Jēkabpilī bija iespēja apmeklēt nozīmīgus pasākumus - Sanktpēterburgas teātra izrādi „Rigoletto”, Latvijas Nacionālā baleta izrādi „Gulbju ezers”, pilsētas svētkus un „Motoru svētkus 2012”.

2012.gadā realizētie projekti un inovācijas:

nav saņemts neviens informācijas pieprasījums uz e-pastu. Visbiežāk tūristi uzzin nepieciešamo informāciju, piezvanot. Interesē piedāvājums un ceļu stāvoklis. Bieži pēc sarunas izvēlas pasūtīt gida pakalpojumus. No ārvalstu tūristiem visbiežāk novadu apmeklē dāņi. Tas skaidrojams ar vairākiem dāņu nekustamajiem īpašumiem novadā. Viņi savus ciemiņus iepazīstina ar ievērojamākajām vietām. Sastopami arī

Jēkabpils TIC ar Jēkabpils vēstures muzeja informatīvu atbalstu īstenojis biedrības „Daugavas savienība” projektu „Daugavas ūdensceļš”. Projekta rezultātā uz Daugavas aizsargdambja upes labajā krastā ir izvietoti seši stendi, kas pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, pastaigājoties pa promeņādi, sniedz ieskatu par Daugavas ūdensceļa kultūrvēsturisko mantojumu un Daugavas nozīmi Jēkabpils un Krustpils pilsētu vēsturē.

Šoruden pie Jēkabpils pilsētas nozīmīgākajiem apskates objektiem parādās bruģi iekaltas lūša pēdiņas. Tā kā lūsis ir Jēkabpils simbols, tad tā pēdas pilsētā būs manāmas ne tikai tā atrašanās vietā uz Vecpilsētas laukuma, bet arī pie Krustpils pils, baznīcām, uz dambja un citur. Tiek plānots, ka gandrīz 30 pēdiņu pāri pie objektiem tiks izvietoti līdz nākamā gada tūrisma sezonas sākumam.

Jēkabpils TIC speciāliste Zane Vārna

citu tautību tūristi, kas lielākoties ierodas starptautisku projektu apmaiņas vizītēs.

Tūristu grupas, kas apmeklē Viesītes novadu veido pārsvarā pensionāri, viņi šeit izvēlas pavadīt visu dienu, jo piedāvājums ir pietiekoši plašs.

Viesītes TIP vadītāja Sarmīte Milakne

Aizvadītās tūrisma sezonas aktualitātes Koknese pusē

Šī tūrisma sezona Koknesē iezīmējas ar pozitīviem rādītājiem. Salīdzinot ar pagājušā gada sezonu, Kokneses TIC klātienē apkalpoto klientu skaits ir samazinājies, taču ievērojami palielinājies cilvēku skaits, kas vēlas gūt informāciju ar e-pasta palīdzību. Vispieprasītākā informācija bija par Likteņdārzu un Kokneses pilsdrupām. Daudzi apmeklētāji pamatinformāciju jau bija ieguvuši internetā un TICā iegriezās pēc vietējām kartēm, lai noprecizētu nokļūšanu uz objektiem.

Ārzemju tūristu skaits šī gada četros mēnešos jau pārsniedzis pagājušā gada kopējo skaitu. Jāatzīmē, ka, salīdzinājumā ar 2011.gadu, ievērojami pieaudzis Krievijas tūristu skaits. Kokneses pilsdrupas visvairāk iecienījuši vietējie tūristi, kas ierodas 2 un pat vairāk reizes! Jūtami pieaudzis ārzemnieku tūristu skaits. Salīdzinot pa valstīm, visvairāk no Vācijas - 10%, Krievi-

jas 36% un Lietuvas 54%. Šogad pirmo reizi Kokneses apmeklējušo tūristu skaitam pievienojās ceļotāji no Indijas un Jaunzēlandes.

Vietējie ceļotāji tūrisma sezonu uzsāk ar vien agrāk pavasarī. Jāpiebilst, ka ar vien pieprasītāki ir gida pakalpojumi, Ceļotājiem nepietiek vien apskatīt interesantas vietas, bet viņi grib dzirdēt stāstījumu, lai pēc iespējas vairāk izjustu vietējo vēsturi un kultūras mantojumu. Tūristi, plānojot ekskursiju, vēlas pavadīt ilgāku laiku vai pat visu dienu Kokneses novadā, pēc iespējas vairāk apskatīt tuvumā esošos tūrisma objektus.

Uz Koknesi vairāk šajā sezonā ir braukuši viesi no tālākām Latvijas vietām nelielās grupās (~20cilv.), pārsvarā sieviešu kolektīvi un pensionāri. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu pieprasītāki ir ēdināšanas pakalpojumi. Ievērojami samazinājies sko-

lēnu grupu skaits Kokneses pilsdrupās, taču Likteņdārzā skolēnu grupu skaits ir pieaudzis. Vairāk parādās organizētās tūristu grupas, kas iepriekš nepiesakās un neplāno, taču atbrauc un vēlas saņemt pakalpojumus.

Naktsmītnes novadā joprojām ir iecienījuši kāzinieki un pasākumu organizētāji. Dažās viesu mājās pieprasījums pieaudzis par 50% salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Darba dienās viesu māju nakšņotāji ir firmu darbinieki, kas tuvākajā apkārtnē veic dzelzceļa paplašināšanas darbus un jaunā auto apvedceļa Tīnūzi - Pļaviņas būvdarbus.

Kokneses TIC direktore Daina Liepiņa

Aizvadītā tūrisma sezona Bauskas pusē

Aizvadītā tūrisma sezona Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novadu tūrisma objektos ir bijusi stabila - vidējais pieaugums objektos ir ap 11%, tam par pamatu ir bijuši gan iepriekšējos gados ieguldītie EU vai uzņēmuma finanšu līdzekļi un mārketinga aktivitātes (piemēra, EDEN projekts), gan mērķtiecīgs tūrisma pakalpojumu sniedzēju darbs ar klientu.

2012. gada sākumā Bauskas novads noslēdza sadarbības līgumu ar LIVE RIGA, par sadarbību tūrisma informācijas izplatīšanā Rīgas TIC par Bauskas apkārtnes teritoriju. Šogad tūrisma izstādē Balltour 2012 Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novadi tika pārstāvēti kopīgā stendā, izstādē bija iespēja sevi prezentēt visiem galvenajiem apskates objektiem un pakalpojumu sniedzējiem. Tūrisma pakalpojumu sniedzēji šo iespēju novērtēja ļoti augstu un uzskata, ka vietējā tirgū tā ir iespēja izcelt uz kopējā Latvijas fona apkārtnes piedāvājumu un katru objektu, taču ārvalstu tirgos jāpiedalās kopīgos vai valsts stendos, tas arī tika realizēts apmeklējot Igaunijas un Lietuvas tūrisma izstādes. Uz Balltour izstādi tika sagatavoti vairāki jauni izdevumi – brošūra „Skaistkalne” un „Lielupes ielejas dārgumi”. Buklets „Lielupes ielejas dārgumi” tapa sadarbībā ar Zemgales tūrisma asociāciju un Bauskas, Rundāles un Mežotnes pilīm. Šāda veida vairāku tūrisma pakalpojumu sniedzēju kopīgs buklets tika atzinīgi novērtēts gan no pārējo tūrisma pakalpojumu sniedzēju, gan tūristu puses.

Martā, Bauskas novada domei realizē-

Rundāles pils ceļotāju īpatsvars nav īpaši mainījies un ir saglabājies iepriekšējo gadu līmenī. Vietējie tūristi parasti ceļo ģimenes vai draugu lokā. Pilī retāk redzamas lielas, organizētas vietējo tūristu grupas, kas ceļo pa Latviju, apmeklējot kultūras un vēstures objektus. Tas gan neattiecas uz skolēnu grupām, jo skolas organizē ekskursijas uz pili, lai gan šo grupu varētu būt vēl vairāk. Arī Lietuvas skolotāji ved savus skolēnus uz Latviju. Lielākā Latvijas ceļotāju problēma ir tā, ka arī atrodoties muzejā (ekskursijā) viņi pilnībā nespēj atslēgties no ikdienas rutīnas, aizmirst ikdienišķas problēmas un vienkārši baudīt atpūtu. Viņi ir uzvilkti un neapmierināti, kas bojā garastāvokli ne tikai pašiem sev, bet arī

apmeklētājiem. Tendence uzvesties nekorekti arvien palielinās. Pat saņemot vismazāko aizrādījumu (lielas somas, nenopirkta fotografēšanas atļauja u.tml.) spēj sarīkot milzīgu skandālu, rakstīt sūdzības, draudēt ar "Bez tabu".

jot divus Leader + projektus, iekārtotas Bauskas TIC telpas (interjers un ekspozīcija), kā arī Bauskas autoostā, RIMI un TIC telpās uzstādīti interaktīvi stendi, kuros atrodama informācija par tūrismu un aktuālajiem pasākumiem novadā un tuvākajā apkārtnē.

Bauskas TIC regulāri veic dažādas mērķgrupu aptaujas. Laika posmā no marta līdz aprīlim tika aptaujāti Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novadu skolotāji un skolēni, lai noskaidrotu ar tūrismu saistītus jautājumus, kuri noder ikdienā plānojot mārketinga aktivitātes. Kopumā aptaujā piedalījās un savu viedokli izteica 63 skolēni un 31 skolotājs. Galvenās atziņas bija, ka skolēniem kopumā patīk apmeklēt arī muzejus, bet viņi vēlas, lai tie ir aizraujoši, ar jaunākajām tehnoloģijām un šova elementiem, ar praktiski izmēģināmiem eksponātiem, atraktīviem gidēm. Daudziem skolas ekskursija ir vienīgā iespēja paceļot, jo nereti vecāki ir aizņēmi darbā vai arī ģimenei nav līdzekļu ceļošanai. Līdzīgu viedokli paiduši arī skolotāji, piebilstot, ka ekspozīcijas būtu jāveido tā, lai tās varētu integrēt mācību vielas apgūvē, kā arī muzejiem būtu jāsadarbjas savā starpā piedāvājot atlaides. Nācās secināt, ka ne vienmēr caur galvenajiem skolas pastiem informācija nokļūst līdz visiem skolotājiem. Šogad TIC ieviesis arī jaunu praksi— līdzšinējo informatīvos semināru

apmeklētājiem. Tendence uzvesties nekorekti arvien palielinās. Pat saņemot vismazāko aizrādījumu (lielas somas, nenopirkta fotografēšanas atļauja u.tml.) spēj sarīkot milzīgu skandālu, rakstīt sūdzības, draudēt ar "Bez tabu".

Daudzi brauc uz pili pirmo reizi, ir ceļotāji, kas atved savus viesus apskatīt pili, bet daļa no visiem ir tādi, kuri katru gadu (regulāri) brauc uz dārzu, bet pilī vēlas apskatīt tikai to jaunāko – atklāta jauna telpa, izstāde u.tml., tādēļ pili apskata reizi divos, trijos gados.

Par ārvalstu ceļotājiem: jūlijā un augustā vairāk vērojam spāņu un itāļu tūristu pieplūdumu, kā arī nelielas individuālo tū-

ristu grupas no Skandināvijas valstīm. Pēdējo triju gadu laikā pieaudzis lietuviešu ģimeņu apmeklējums, interesenti brauc apskatīt gan pili, gan parku. Bet lielākā daļa ārzemnieku visbiežāk ierodas organizētās grupās, līdz ar to viņiem viss jau ir noorganizēts un neparko lieku nav jādodomā. Ja kaut kas tomēr atgadās, viņi cenšas problēmu atrisināt mierīgi un ir saprotoši.

Šis gada jaunumi - Trušu pilsētiņas pārceļšanās uz Bauskas novada Codes pagastu un Bauskas TIC pārceļšanās uz Bauskas rātsnamu, piedāvājot interesentiem jaunu tūrisma produktu „Sver un mēri Bauskā”, kura laikā interesentiem iespējams nosvērties pudos un mārciņās, nomērties oļektīs un pēdās, līdz ar to šajos objektos vērojams tūristu skaita pieaugums. TIC sadarbībā ar uzņēmēju izveidojis inovatīvu suvenīru — “čarkometru”.

Statistika liecina, ka šogad visvairāk bijuši lietuviešu, vācu un krievu tūristi. Vietējos tūristus braukt uz pilīm pamudinājuši EDEN reklāmas filma „Trīs Zemgales rozēs”, kā arī buklets „Lielupes ielejas dārgumi”. Īpaša tendence, ka ārvalstīs dzīvojošie latvieši brauc svinēt kāzas uz Latviju.

Apmeklētāju skaits Bauskas TIC no janvāra līdz oktobrim salīdzinot ar pagājušo gadu pieaudzis 3 reizes, tūrisma produktu “Sver un mēri Bauskā” līdz oktobrim izmantojuši vairāk kā trīs tūkstoši interesentu.

Bauskas TIC vadītāja
I.Turkupole-Zilpure

ristu grupas no Skandināvijas valstīm. Pēdējo triju gadu laikā pieaudzis lietuviešu ģimeņu apmeklējums, interesenti brauc apskatīt gan pili, gan parku. Bet lielākā daļa ārzemnieku visbiežāk ierodas organizētās grupās, līdz ar to viņiem viss jau ir noorganizēts un neparko lieku nav jādodomā. Ja kaut kas tomēr atgadās, viņi cenšas problēmu atrisināt mierīgi un ir saprotoši.

Statistiski kopējais apmeklējumu skaits 2012. gadā (līdz oktobrim) pieaudzis par aptuveni 11,3% salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Galvenie ārzemju viesi ir no Vācijas, Spānijas, Lietuvas, Itālijas un Francijas.

Ruta Biļeviča, Rundāles pils muzejs

Sadarbības piemērs - akcija „Brīvdienu maršruts uz Zemgales laukiem”

Jelgavas reģionālais tūrisma centrs, kā vienu no aizvadītās sezonas veiksmīgākajiem Zemgales tūrisma uzņēmēju sadarbības piemēriem, min akciju „Brīvdienu maršruts uz Zemgales laukiem”. Akcijas ietvaros tika izveidots 70 km garš maršruts, kurā iekļauti 6 tūrisma pakalpojumu sniedzēji no kaimiņu pašvaldībām – Jelgavas Sv. Trīsvienības baznīcas tornis (Jelgava), atpūtas komplekss „Viesu Līči” (Jelgavas novads), mini zoo „Zemgales poniji” un kaziņu ferma „Līčiši” (Ozolnieku novads), atpūtas komplekss „Labirinti” (Iecavas novads) un „Trušu pilsētiņa” (Bauskas novads).

Akcija noritēja no 2012.gada 1.maija līdz 28.oktobrim. Ikviens, kurš akcijas laikā apmeklēja visus maršrutā iekļautos objektus un sakrāja zīmogus, varēja piedalīties izlozē un 31.oktobrī laimēt kādu no pieciem lauku labumu komplektiem.

Akcijas idejas autors ir SIA „Viesu Līči” īpašnieks Modris Jansons, pēc kura iniciatīvas 2011.gada rudenī tika aizsākts darbs pie jaunā produkta izstrādes. Februārī, tūrisma izstādē „Balttour 2012” jau tika prezentēts jaunais buklets, kas ar Zemgales tūrisma asociācijas atbalstu tika izdots 10 000 eksemplāros. Buklets tika izplatīts izstādes apmeklētājiem, akcijas tūrisma objektos, dažādos pasākumos, kā arī bija elektroniski pieejams konkrēto objektu mājas lapās.

Akcijas ietvaros tika saņemtas ap pusimts aizpildītas anketas, tomēr interesentu, kas izmantoja izveidoto produktu, bija krietni vairāk - ne visiem izdevās apmeklēt visus 6 objektus. Pieci veiksmīgākie akcijas dalībnieki, kuru vārdi tika izlozēti 31.oktobrī, saņēma lauku labumu komplektus, kas bija pildīti ar katra uzņēmēja sarūpētām balvām un vietējo produkciju.

Akcijā iesaistītie uzņēmēji stāsta, ka izveidotais akcijas buklets kalpojis kā laba reklāma, kas veicinājusi apmeklēt ne tikai vienu objektu, bet arī citus apkārtnē esošus un konkrētai auditorijai saistošus objektus. Uzņēmēji gan arī atzīst, ka gaidījuši mazliet lielāku apmeklētāju skaitu, tomēr tas tikai nozīmē, ka vēl ir kur augt un attīstīties. Viņi ir gatavi līdzīgas akcijas atbalstīt arī nākotnē, papildinot esošo un veidojot jaunus maršrutus arī ar citu apkārtnes objektu piedāvājumiem.

Akcija „Brīvdienu maršruts uz Zemgales laukiem” ir lielisks piemērs, ka uzņēmēji var būt ne tikai konkurenti, bet arī sadarbības partneri, apvienojot resursus kopīgās marketinga aktivitātēs.

Jelgavas reģionālais tūrisma centrs

www.visit.jelgava.lv

Jaunumi Tērvetes dabasparkā

Lielākais Tērvetes novada tūrisma objekts, ko apsaimnieko AS „Latvijas valsts meži” savā attīstības plānā izvirzījis uzdevumus: apmeklētājus izklaidēt un aicināt līdzdarboties, ļaut izziņāt un izjust. Tāpēc tiek domāts par jaunu tūrisma produktu radīšanu gan tūristu atpūtai, gan vides izziņas procesa veicināšanai. Kā novērots, tūristus ļoti piesaista atraktivitāte un iespēja pašiem piedalīties procesā, tāpēc šīs vasaras sezonā papildus Sila raganiņai un rūķiem sāka strādāt vēl arī citi „dzīvīe” tēli – Sprīdītis, Lutašis, Princese, Meža ķēniņa sargs, Stkstilis un viņa Kalpone, kuri, izspēlējot pasaku, rotaļīgā veidā apmeklētājus mudināja iedziļināties dabas procesos.

Septembra pirmajās dienās Tērvetes dabas parkā tika atklāta jaunā Rūķu sēta.

Arhitekta Armanda Bisenieka projektētajā guļbaļķu sētā ar plašu pagalmu un trim ēkām viesus sagaidīja kuplā Rūķu saime - Rūķu māmiņa, tētis, rūķu krustmāmiņa un meitiņas. Šis piedāvājums ļaus pagarināt aktīvo tūrisma plūsmu arī ziemas periodā. Jaunatklātajā Rūķu sētā turpmāk vēl plašākas iespējas pavērsies bērnu darzu un sākumskolas bērnu grupām, ģimenēm ar bērniem, piedāvājot tiem iesaistīties daudzveidīgākās radošajās darbnīcās. Dzimšanas vai vārda dienas svinētājiem, kāziniekiem vai korporatīvo pasākumu dalībniekiem šī būs jauna iespēja atpūtai radu, draugu vai kolēģu lokā. Rūķu sētā ierīkots arī bērnu spēļu laukums, aka un Kūtiņa ar mājdzīvnieku aploku. Šobrīd īpaši mazos apmeklētājus iepriecina tikšanās ar aitiņām.

Pamazām tiek pabeigta arī Rotaļu laukuma rekonstrukcija – apmeklētājiem pieejama atraktīvā Sprīdītša un Lutaša trase, Rotaļu laukuma koka pils, kur savus spēkus šķēršļu pārvarēšanā var izmēģināt gan lieli, gan mazi. Jaunajā sezonā tiks atvērta arī kafejnīca.

Parkā tiek piedāvāts ilgi gaidīts un pieprasīts pakalpojums – velosipēdu noma. Braukt var gan liels, gan mazs, jo divriteņu braucamrīki pieejami pilnā aprīkojumā. Par pašiem mazākajiem arī padomāts - viņi var izvizināties, sēžot ērti iekārtojušies uz pieaugušo velosipēda, kas aprīkots ar speciālu bērnu sēdekli.

Tērvetes dabas parks

www.mammadaba.lv

www.tervetesparks.lv

Sociālo tīklu lietošanas pieredze Jēkabpilī

Jēkabpils pilsētas jaunumiem seko līdzīgi arī sociālajos tīklos

Kopš 2012. gada aprīļa Jēkabpils pilsētas pašvaldības sabiedrisko attiecību nodaļas un tūrisma informācijas centra speciālisti iedzīvotāju un pilsētas viesu informēšanai aktīvi izmanto arī sociālo tīklu iespējas.

Portāli draugiem.lv, facebook.com un twitter.com tiek izmantoti, lai informētu interesus par aktualitātēm pašvaldībā un

pilsētā kopumā t.sk. brīvā laika pavadīšanas iespējām un tūrisma jaunumiem. Visstraujāk sekotāju skaits pieaug portālā draugiem.lv - pusgada laikā tas jau sasniegjis gandrīz astoņus simtus. Sekotāji aktīvi iesaistās jaunumu komentēšanā un ieteikšanā citiem lietotājiem. Pieredze liecina, ka veiksmīgas ziņas pamatā ir tās aktualitāte un klāt pievienots izteiksmīgs foto vai video.

Šogad jau divas reizes sociālie tīkli tika izmantoti pilsētas pasākumu atspoguļošanas kampaņās. Jēkabpils pilsētas svētkos

un „Motoru svētkos 2012” mobilie reportieri tiešsaistē augšupielādēja foto galerijas no pasākumu norises vietām, informēja par programmu, izspēlēja konkursus un balvas. Šo kampaņu laikā sekotāju skaits pieauga visstraujāk.

Seko arī tu:

www.draugiem.lv/VisitJekabpils

www.facebook.com/VisitJekabpils

www.twitter.com/JekabpilsLV

Jēkabpils pilsētas pašvaldības Sabiedrisko attiecību nodaļa

Viesmīlības rokasgrāmatas kopsavilkumi

Izmitināšanas pakalpojumiem

- Atgriezies no ceļojuma, viesis nevar parādīt saviem draugiem, radiem kādu suvenīru no viesu nama.
- Moduli „Patika – Nepatika” veido vairāki cits citu ietekmējoši faktori:
  - sagaidīšana iebraucot;
  - reģistrācija;
  - apkalpošana numurā;
  - apkalpošana restorānā;
  - kultūras pasākumu atbilstība vēlmēm;
  - fizisko aktivitāšu iespējamība;
  - izbraukuma noformēšana u.c.
- Tiek uzskatīts - ja numura pieteikšana notikusi mutiski vai telefoniski, viesu izmitināšanas uzņēmuma darbiniekam jāatbild klientam rakstiskā veidā vienas dienas laikā, pa faksu – dažādu stundu laikā; ja tā notikusi ar pasta (e-pasta) starpniecību, atbilde jāsniedz 1-2 dienu laikā.
- Katram zvanam, ko jūs saņemat no klienta, ir jāpaaugstina jūsu uzņēmuma vērtība viesu acīs!
- Prakse rāda, ka izdevīgāk ir strādāt ar garantētām rezervācijām, jo aptuveni 20% viesu ar negarantēto un 5% ar garantēto rezervāciju tās neizmanto.
- Viesu uztveri īpaši ietekmē 2 faktori: drošība un viesnīcas materiāltehniskais nodrošinājums.

- Uzņēmumā izstrādāti viesu apkalpošanas standarti darba devējam dod iespēju novērtēt sniegtā servisa līmeni un kvalitāti; instrukcijām jābūt pietiekami elastīgām, lai tās atvieglotu darbinieku dzīvi, nevis sarežģītu to.
- Darbinieku uniforma ne tikai palīdz viesim orientēties svešā vietā, bet arī disciplinē pašu darbinieku.
- Neviltots smaids, acu kontakts un labas svešvalodu zināšanas spēj atrisināt daudz konfliktu situācijas.
- Labs serviss veido pozitīvu vidi uzņēmumā, tādēļ ļoti būtiska ir cilvēku attieksme pret to, ko viņi dara un kā viņi dara.
- Nekad neaizmirsīsim pateikt saviem klientiem „paldies”. Vai tas būtu mutiski vai rakstiski – viņi to novērtēs!
- Ja mēs darām kaut ko labāk par saviem konkurentiem – neslēpsim to no saviem klientiem, izskaidrosim viņiem to!
- Nekavējoties lieciet viesim saprast, ka jūs viņu esat ievērojuši, pat ja esat tajā brīdī aizņemti.
- Viesnīcas darbiniekam jāatklāj sava sirds viesim, un tad arī viesis to atklās jums.

Sandra Triste

Ēdināšanas pakalpojumiem

- Apmeklējot ēdināšanas uzņēmumu,

- viesis vēlēties ne tikai ēdienus un dzērienus, bet arī piedzīvojumus un pārsteigumus.
- Uzņēmumam lojāli viesi veidojas ilglaicīgas sadarbības rezultātā. Katrs nepatīkams sīkums var būt izšķirošs, lai viesi aizietu pie konkurenta.
- Ēdienkartēs ir jāveido unikāls, tikai uzņēmumam raksturīgs piedāvājums, nevis jāapkopo blakus esošo uzņēmumu ēdienkartes.
- Jārada gaisotne, kas liks justies labi un radīs vēlmi atgriezties.
- Pieturēties pie kopējā stila, sākot ar izkārtni pie durvīm, beidzot ar ēdienu un dzērienu pasniegšanu.
- Apkalpošana orientēta uz viesiem, piemērojoties katrai mērķa grupai.
- Interjerā jāpiedomā par latvisko gaumi, mūsu dabas motīviem un rakstu ornamentiem.

Rita Riekstiņa - Dolģe

Ilze Grīnfelde

Pilna viesmīlības rokasgrāmatas versija šeit http://www.tava.gov.lv/sites/tava.gov.lv/files/e-kratuve/tava-publikacijas/tava-publikacijas-2010/pdfs/Viesmīlības_rokasgramata_2010.pdf

Bijām vieni no

pirmajiem, kad izstādes "Balttour 2012" laikā mūs izsauca uz skatuves, lai saņemtu "Q Latvia" kvalitātes zīmi. Brīdī, kad Tava (Tūrisma Attīstības Valsts Aģentūra) paziņoja par "Q Latvia" kvalitātes zīmes ieviešanas procesu, izvērtējām piedalīšanos šajā projektā. Zinājām, ka iegūstot šo kvalitātes zīmi uzņēmumam būs iespēja palielināt savu konkurētspēju, prestižu un atpazīstamību.

Lai pietiekos "Q Latvia" kvalitātes zīmei, ir jāizpilda pieteikums, ar kuru var iepazīties www.hotel.lv/sadalā sertifikācija mājas lapā. Laika periodā bija jāpasagatavo "mājas darbs". Jāsagatavo uzņēmuma esošās kvalitātes situācijas raksturoju-

Kā Mežotnes pils ieguva Q Latvija

mu - jāveic pakalpojumu ķēdes analīze; klientu apmierinātības aptauja, jānodrošina viesu sūdzību vadība; jāveic darbinieku aptauja; jāpasagatavo rīcības plāns kvalitātes pilnveidošanai. Veiktā situāciju analīze ļāva uzņēmumam paraudzīties no klienta puses, ieraudzīt arī vājās pusēs. Uzņēmumā tika veikta pakalpojumu kvalitātes ārējā kontrole, tas nozīmē, ka uzņēmumā ierodas "Slepenais viesis", kas vērtē pakalpojumu. Mūsu gadījumā restorāna piedāvājumu, naktsmitnes pakalpojumu. Pēc vizītes tika atsūtīts plašs izvērtējums.

"Q Latvia" iegūšanas plusi- "Q Latvija" kvalitātes sistēmas ietvaros uzņēmums iegūst bezmaksas interaktīvu apmācību e-vidē, kā arī pieejamī-

bu Latvijas tūrisma pakalpojumu kvalitātes sistēmas "Q Latvia" rokasgrāmatai. Vienlaicīgi, "Q Latvia" kvalitātes zīmes ieguvēji tiek īpaši izcelti TAVA īstenotajās mārketinga aktivitātēs un reklamēti tūrisma informācijā kanālos.

Par kvalitātes zīmes iegūšanu esam gandarīti. Tas ir kā stimuls uzturēt sniegtos pakalpojumus un klientu apkalpošanu augstā līmenī, kā arī augt un paplašināties. Savukārt izteiktāka ir cilvēku vēlme pēc augstiem standartiem, jo ikvienam ir svarīgi, par ko tiek izdota viņa nauda un kādu kopējo apmierinātību tas sagādā.

Ilze Djačuka, Mežotnes pils mārketinga speciāliste www.mezotnespils.lv

Zemgales plānošanas reģiona tūrisma projekti

**ZEMGALES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS**

Kultūrvēsturē

Kopš iepriekšējās Zemgalē notikušās gadskārtējās tūrisma konferences Plānošanas reģiona administrācijas speciālisti tūrisma attīstības jomā turpinājuši gan jau agrāk iesāktu projektu ieviešanu, gan ķērušies pie jaunu īstenošanas. Pērnajā konferencē tūrisma sabiedrību Zemgales Plānošanas reģiona (ZPR) speciālisti iepazīstināja ar tobrīd vienu no jaunākajiem projektiem „Senās kulta vietas – Baltijas jūras piekrastes identitāte”. Kopš tā laika projekta ieviešana krietni pavisinājies uz priekšu un patlaban jau pabeigta grāmata par senajām kulta vietām Zemgalē iespiešana. Eksperta Andra Grīnberga sagatavotajā un bagātīgi ilustrētajā izdevumā no 100 Zemgalē apsekotajām senajām kulta vietām ietvertas 70 populārākās. Grāmata iespiesta latviešu un angļu valodā un pavisam drīz tā būs pieejama plašam interesentu lokam. Bez tam patlaban sagatavošanā ir arī informatīva rakstura brošūra par diviem tūrisma maršrutiem no kuriem viens aptver tā dēvēto mazo Zemgali – Bauskas, Dobeles un Jelgavas apkaimi, bet otrs – pārējo daļu, Aizkraukles, Jēkabpils un Sēlijas apkaimi. Katrā no tiem ceļotājiem tiek piedāvāts apmeklēt septiņas svētvietas, tostarp tādas populāras objektus kā Meļķitāņu muldakmeni pie Aizkraukles, Velna akmeni Zasas parkā, Saltupju svētavotu Aknīstē, Iecavas Dievdarziņu, Velna gravu Vilces dabas parkā Jelgavas novadā un Ūveles avotus Auces novadā. Tāpat iesācies intensīvs darbs pie projekta prezentācijas stenda sagatavošanas gaidāmajām starptautiskajām tūrisma izstādēm Latvijā, Igaunijā un Zviedrijā nākamā gada sākumā. Vēl nākamajā pavasarī, jaunās tūrisma sezonas priekšvakarā, ar abiem minētajiem tūrisma maršrutiem iecerēts iepazīstināt plašu tūrisma operatoru loku, lai rosinātu Zemgales svētvietas iekļaut kādā no ceļojumu maršrutiem.

Velotūrisma

Šogad, saņemot INTERREG IVA programmas atbalstu, ZPR administrācija kā vadošais partneris sāks ieviest vērienīgu starptautisku projektu „Velomaršrutu tīkla uzlabošana un attīstī-

ba Centrālbaltijas teritorijā”. Projekts, atbalstot vairāku Zemgales pašvaldību iniciatīvu, izstrādāts ar mērķi popularizēt velotūrisma gan savās mājās, gan kaimiņu reģionos, izveidojot kopīgu velomaršrutu tīklu, kas organiski iekļausies arī Igaunijas un Ziemeļvalstu līdzīgā tīklā un ļaus attīstīt velotūrisma mazo infrastruktūru. Zemgalieši kopā ar partneriem no Igaunijas, Somijas un Zviedrijas projekta ieviešanā iesaistījuši arī Kurzemes un Vidzemes Tūrisma asociāciju, kā arī Jelgavas Reģionālo tūrisma centru. Aizgājušajā vasarā projekta ieviešanā jau noorganizējuši virkni izpētes braucieni, aptverot visu Zemgali, lai apzinātu jau esošos, kā arī izstrādātu jaunus velotūrisma maršrūtus. Patlaban notiek ievāktās informācijas apkopošana un aptuveni 20 maršrutu aprakstu sagatavošana, kā arī informatīvā un ilustratīvā materiāla iestrādāšana topošajā Zemgales velotūrisma brošūrā un atsevišķā kartē. Ar abiem iespieddarbiem, kas tiek gatavoti vairākās svešvalodās, kā arī ar īpašu projekta popularizēšanai domātu stendu nākamajā gadā plānots piedalīties starptautiskās tūrisma izstādēs – gadatirgos Latvijā, Igaunijā, Nīderlandē, Somijā un Vācijā. Bez tam perspektīvākos Zemgales velomaršrūtus paredzēts iezīmēt arī dabā, izvietojot nepieciešamās marķējuma zīmes. Vēl nākamajā vasarā visās partnervalstīs pa posmiem organizēs velomaratonu, kurā varēs piedalīties arī vietējie iedzīvotāji.

Dabas aizsardzībā

Uz tūrisma nozares attīstību reģionā ir vērts arī ZPR izstrādātais un Latvijas – Lietuvas pārobežu sadarbības programmas atbalstītais projekts „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju Zemgalē un Ziemeļlietuvā apsaimniekošanas uzlabošana, radot ilgtspējīgu pamatu dabas teritoriju saudzīgai apsaimniekošanai un dabas vērtību saglabāšanai”. Projekta ieviešana ilgs līdz 2014. gada maijam un tā nosaukumā formulēto mērķi iecerēts sasniegt ar Dabas aizsardzības plānu izstrādi un aktualizēšanu Zemgales dabas parkos „Daugavas ieleja” un „Bauska”, kā arī dabas liegumā „Silabebri ezers”. Pārsvārā tās ir tūristu ceļojumu maršrutos iecienītas dabas teritorijas, kam nezināšanas, vai neatbilstoša aprīkojuma dēļ ceļotāji

nereti nodara kaitējumu. Tālab vairāk nekā 60% no projekta kopējā budžeta līdzekļiem plānots ieguldīt minēto un vēl citu dabas parku infrastruktūras attīstībā, izvietojot informācijas standus, norādes zīmes, ierīkojot gājēju celiņus, laipas, tiltiņus, kāpnes, sakārtojot ugunsgrēku un peldēšanās vietas, kā arī atkritumu urnas. Tā, piemēram, Vilces dabas parkā izvietos 20 dendroloģiskās norādes zīmes pie retu sugu kokiem, izstrādās tehnisko projektu jauna auto stāvlaukuma izbūvei, bet Rundāles novadā jau aizbērts Mežotnes pilskalna arheoloģiskais pārrakums, tādējādi atjaunota vēsturiskā lielā aizsardzības vaļņa līnija, novērsta pārrakuma turpmākā erozija. No Latvijas puses minētā projekta ieviešanā piedalās Aizkraukles, Jelgavas, Krustpils un Rundāles novada pašvaldība, kā arī Valsts dabas aizsardzības pārvalde.

Mājražošana

Savukārt citā pārobežu sadarbības projektā paredzēts attīstīt zaļo tirdziņu infrastruktūru Rundālē, Viesītē un Pļaviņās, kas arī tiešā vai netiešā veidā veicinās tūristu pieplūdumu. Tādējādi jau nākamajā vasarā Zemgales un Ziemeļlietuvā iedzīvotājiem un viesiem būs pieejams jauns produkts – Vidusbaltijas teritoriju raksturojošs vietējo pārtikas produktu grozs, ko veidos abu reģionu mājražotāji. Savukārt Dobeles pašvaldība izstrādās tehnisko projektu Annenieku zaļā tirdziņa izveidošanai nākotnē. Kamēr zaļie tirdziņi vēl tikai top, potenciāliem tirgotājiem jau pavisam drīz būs iespēja papildināt savas zināšanas par septiņām mājražotājiem aktuālām tēmām – par pārtikas produktiem un to sekmīgu virzīšanu tirgū, par Pārtikas veterinārā dienesta prasībām pārtikas produktu ražošanā un pārdošanā. Zaļo tirdziņu tīkla atpazīstamību sekmēs projekta īpašais logo, kā arī tūrisma norādes zīmes un stendi.

Juris Kālis,

ZPR sabiedrisko attiecību speciālists

www.zemgale.lv

Nākamais būs mārketinga aktivitāšu gads interaktīvajā vidē

Runājot līdzībās, mēs esam piegājuši pie zivju dīķa un ceram uz lomu.

Taču... zivis pašas krastā nelec! Mums ir vajadzīgas vairākas makšķeres un dažādas ēsmas, lai katru zivi ķertu ar to, kas viņai garšo.

Mūsdienās dīķa lomu lielā mērā pilda virtuālā vidē. Vēl pirms dažiem gadiem tūristu galvenais izziņas avots bija bukleti, kartes vai kāds cits drukāts izdevums. Šobrīd apmēram 90% informācijas tūristi iegūst internetā. Tas nozīmē, ka ir ļoti svarīgi, ko mēs darām globālajā tīmeklī, cik „makšķeru” tajā izmantojam un cik meistārīgi „ēsmu” uzliekam.

Tāpēc, domājot par turpmāko, aicinu ikvienu vispirms sev uzdot jautājumu – kā es izskatos interneta vidē? Vai vispār tur esmu? Ja ne, vai tas nenozīmē, ka esmu sevi izslēdzis no tirgus? Ko es virtuālajā vidē piedāvāju? Kā? Vai uzrunāju dažādas tūristu mērķauditorijas? Cik valodu lietoju? Vai ieklausos, ko par mani stāsta klientu atsauksmēs?

Tas, cik komersanti būs prasmīgi sevi pieņēmuši internetā, atspoguļosies arī nacionālajā tūrisma portālā www.latvia.travel. Jau šobrīd mūsu portāls ir izaudzis par pamatīgu datubāzi, kuru ik mēnesi apmeklē apmēram simt tūk-

stoš interesentu. Salīdzinājumā ar brīdi, kad portāls tika izveidots 2010. gada vasarā, apmeklējumu skaits ir daudzkrāsojies. Sadarbībā ar reģionālajām tūrisma asociācijām un Latvijas viesnīcu un restorānu asociāciju šobrīd notiek darbs, kura mērķis ir atjaunināt, uzlabot un bagātināt www.latvia.travel datubāzi. Šis darbs tiks turpināts arī uz priekšu, no vienas puses, datubāzei kļūstot saistošākai un pilnīgākai, no otras puses, sniedzot nozīmīgu informāciju atbalstu nozarē strādājošajiem komersantiem - naksmītnēm, ēdināšanas iestādēm, apskates objektiem, informācijas centriem u. c.

Vēl lielāks šis atbalsts kļuvis reizē ar mobilās aplikācijas „Latvia.Travel” izveidi. Uz www.latvia.travel datubāzes pamata šogad izstrādātā mobilā aplikācija „i-Phone” un „Android” platformas viedtālruniņiem paver mūsdienu ceļotājiem tik svarīgo iespēju gan ātri apzināt vietu, kur viņi atrodas un kādi pakalpojumi tuvākajā apkārtnē tiek sniegti, gan izdarīt izvēli, kurp doties un ko apmeklēt.

Makšķerēšana virtuālajā dīķī nav iedomājama bez savstarpēja atbalsta un sadarbības. Mēs ievieojam informāciju nacionālajā tūrisma portālā par tūrisma komersantiem, un ir loģiski un savstarpēji izdevīgi, ka komersanti popularizē arī mūsu portālu. Tūristi nemeklē kādu vienu atsevišķu informāciju, viņus interesē arī, piemēram, kur paēst, pārgulēt, vēl doties, ko vēl apskatīt, kas tas ir par novadu utt. To apliecina arī

dati – nepārprotami pieaudzis interesentu skaits, kuri, apmeklējusi portālu vienreiz, to dara atkārtoti un vēlas saņemt informāciju par jauniem objektiem, piedāvājumiem utt. Citiem vārdiem sakot, katram, kas sevi reklamē, būtu pareizi reklamēt arī savu novadu, pilsētu un valsti.

Šajā rudenī TAVA noslēdza vienošanos ar lielāko interneta portālu un sociālo tīklu pasaulē „TripAdvisor” par to, ka sešus mēnešus tajā mums ir īpaši labvēlīgs profils ar saitēm uz TAVA izdotajiem bukletiem, mājaslapām, nosaukumiem un fotogrāfijām. Nākotnē portālam www.latvia.travel paredzēta ciešāka sasaiste arī ar Latvijas Institūta veidoto Latvijas mājaslapu „If you like Latvia, Latvia likes you” un šīs mājaslapas tūrisma sadaļas veidošanā piedalīsies mūsu portāls.

Esmu pārliecināts, ka nākamais būs mārketinga aktivitāšu gads interaktīvajā vidē un... vietējā tūrisma popularizēšanas gads. Jau pavisam drīz tiks sākta kampaņa „Atklāj Latviju no jauna!” ar mērķi stimulēt vēlmi pašmāju iedzīvotāju vidū apceļot mūsu valsti un to darīt īpaši tajos gada mēnešos, kurus nozarē sauc par nesezonu. Jau šodien aicinu noskaņoties uz šo noti - „Atklāj Latviju no jauna!” un, kad kampaņa tiks izsludināta, aktīvi atbalstīt to!

Armands Slokenbergs,
Tūrisma attīstības valsts aģentūras direktors
www.tava.gov.lv www.latvia.travel

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU
AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

2012.gadā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Zemgales reģionālā nodaļa sadarbībā ar biedrību „Laikmets” laidusi klajā informatīvu un izglītojošu materiālu CD „Zemgales un Sēlijas kultūras mantojums”.

Zemgales reģions 21.gadsimtā apvieno vēsturiskos Zemgales un Sēlijas novadus un daļu no Vidzemes Daugavas. Šis Latvijas daļas kultūras mantojums veidojies gan kopīgajā, gan atšķirīgajā vēstures gaitā, tas saglabājis gan vietējo savdabību, gan liecības par kopīgajām likumsakarībām.

Izdevumā esam mēģinājuši izveidot nozīmīgāko Zemgales reģiona kultūrvēsturisko objektu izlasi – aprakstīt arheoloģijas, arhitektūras, mākslas un vēstures pieminekļus, kas uzskatāmi par ievērojamiem

un izciliem Latvijas un Zemgales mērogā. Diskā iekļauti nelieli apraksti, vēsturisko un mūsdienu attēlu materiāls par 10 arheoloģijas pieminekļiem un kompleksiem, 26 arhitektūras pieminekļiem, 13 mākslas pieminekļiem un kolekcijām, kā arī 5 vēstures objektiem. Tas ir mēģinājums parādīt pēc iespējas plašu mantojuma objektu loku, kas aptver gan pazīstamus un populārus pieminekļus, gan šķietami necilus un nezinātajam pat nepamanāmus objektus, kuru zinātniskā vērtība un vietējais kolorīts tos ļāvis ierindot līdzās pirmajiem.

Izdevumu sagatavoja autoru kolektīvs – Elvīra Mantrova, Mārīte Putniņa, Inta Aroniete, Maija Irbīte un Gunta Skulte. Tekstu tulkojumu angļu valodā sagatavoja Līga Kuzmina. Vēsturiskais attēlu materiāls izdevumā iekļauts pateicoties Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Pieminekļu dokumentācijas centra, LU

Akadēmiskās bibliotēkas un Rundāles pils muzeja atsaucībai. Mūsdienu attēlu autori ir Ints Lūsis, Juris Urtāns, Mārīte Putniņa, Imants Lancmanis un Dainis Bruģis. Diska fonā skan mūzika, ko ierakstījuši lecasas mūzikas skolas audzēkņi un pedagogi. Diska sagatavošanu veica SIA „Hofman Studio” - mākslinieki Dārta un Reinis Hofmaņi un programmētājs Māris Vanags.

Izdevums ieraudzīja dienas gaismu un nonāca pie lasītājiem pateicoties Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas, Valsts Kultūrkapitāla fonda, Zemgales plānošanas reģiona un SIA „Latsin” atbalstam.

Tas mudina turpināt vēstures izziņāšanu un atbildīgi rūpēties par kultūras bagātībām.

Zemgales reģionālās nodaļas valsts inspektore Mārīte Putniņa
www.mantojums.lv

Biedrība

“Zemgales Tūrisma Asociācija” dibināta 2003.gadā. Tā apvieno Dobeles, Jelgavas, Bauskas, Aizkraukles, Jēkabpils un Pierīgas apkārtnes novadu Tūrisma informācijas centrus, muzejus, apskates objektus, naktsmītnes, ēdināšanas uzņēmumus, gidus un visus tos, kuri vēlas kopā darboties un veikt tūrisma mārketinga aktivitātes Latvijā un ārvalstīs.

Asociācijas mērķis ir veicināt tūrisma attīstībai labvēlīgu vidi un sekmēt mūsdienīgas, vidi saudzējošas tūrisma nozares attīstību Zemgalē.

Asociācijā uz doto mirkli ir 53 biedri. Mūsu galvenie sadarbības partneri ir Tūrisma attīstības valsts aģentūra, Zemgales plānošanas reģions, Kurzemes Tūrisma Asociācija, kā arī pārējās reģionālās un profesionālās tūrisma asociācijas.

Seko Zemgales tūrisma jaunumiem

www.twitter.com/TravelZemgale

Zemgales Tūrisma Asociācijas biedri :

Dobeles apkārtne (10):

Dobeles novada TIC www.zemgaletourism.lv

Tērvetes novada TIC www.tervetesnov.lv

Auces TIC www.auce.lv

Tērvetes dabas parks, Pokaiņu mežs (LVM) www.mammadaba.lv

A.Brigaderes muzejs „Sprīdīši” www.spridisi.lv

Pētera Upīša muzejs” www.lvai.lv

Dobeles novadpētniecības muzejs muzejs@dobele.lv

K.Ulmaņa muzejs “Pikšas” www.piksas.lv

A/s “Tērvete” alusdarītava, zirgaudzētava www.tervete.lv

Viesu nams-pirts “Cīruļi” www.ciruli.lv

Jelgavas apkārtne (6):

Jelgavas TIC, Jelgavas Sv.Trīsvienības baznīcas tornis

www.tornis.jelgava.lv

Jelgavas novada pašvaldība www.jelgavasnovads.lv

Kafejnīca „Zemnieka cienasts” www.lici.lv

Blankenfeldes muiža www.blankenfeldesmuiza.lv

Zemgales poniji www.poniji.lv

Tūrisma gids Millija Zīberte t.29807078

Bauskas apkārtne (18):

Bauskas TIC www.tourism.bauska.lv

Rundāles pils muzejs www.rundale.net

Viesu māja „Rasa spa” www.rasaspa.lv

Bauskas pils muzejs www.bauskaspils.lv

Bauskas Novadpētniecības un mākslas muzejs

www.bauskasmuzejs.lv

Viļa Plūdoņa muzejs signe.samsone@tvnet.lv

Rīgas Motormuzejs Bauskā www.motormuzejs.lv

Viesu nams „Bērzkalni” www.berzkalni.lv

Viesu nams „Vecozolnieki” www.vecozolnieki.lv

Rundāles pils restorāns smillere@apollo.lv

Kempings „Arāji” arajikempings@inbox.lv

Motelis „Brencis” www.brencis.viss.lv

Viesu nams „Krāces” www.viesunamins.lv

Atraksiju parks „Labirinti” www.labirinti.lv

Mini zoo „Dobuļi” www.minizoo.lv

Gids Agnese Hauka agnese.hauka@inbox.lv

Trušu pilsētiņa www.trusupilsetina.lv

Atpūtas komplekss “Miķelis” www.lauks.lv/mikelis

Pierīgas apkārtne (4):

Ķekavas TIC, www.kekava.lv

SIA „Lāči” www.laci.lv

Baldones novada pašvaldība www.baldone.lv

Daugavas muzejs www.daugavasmuzejs.lv

Aizkraukles apkārtne (8):

Kokneses TIC, Kokneses pilsdrupas www.kokneseturisms.info

Aizkraukles vēstures un mākslas muzejs

„Kalna ziedi” <http://kalnaziedi.aizkraukle.lv/>

Mežmalas laivas www.mezmalaslaivas.lv

Viesu nams „Pilkalne” www.pilkalne.viss.lv

Plaviņu TIC www.plavinunovads.lv

Jāņa Jaunsudrabiņa muzejs “Riekstiņi” www.ltg.lv/riekstini

Jaunjelgavas TIP turisms.jaunjelgava.lv

Jēkabpils apkārtne (7):

Jēkabpils TIC www.jekabpils.lv

SPA centrs „Citrus” www.citrusspa.lv

Viesītes muzejs “Sēlija” www.muzejsselija.lv

Krustpils novada pašvaldība www.krustpils.lv

Motelis “Ceļinieks” cb.krustpils@inbox.lv

Jēkabpils Vēstures muzejs www.jekabpilmuzejs.lv

Saukas dabas parks www.saukasdabasparks.lv

[Zemgales ikgadējo un aktuālo pasākumu plāns](#)

Aicinām visus ievietot aktuālu izziņojumu par Jūsu organizētajiem pasākumiem www.travelzemgale.lv sadaļā PASĀKUMI

[Darbs, prakse tūrismā](#)

Aicinām studentus, darba meklētājus, tūrisma pakalpojumu sniedzējus ievietot informāciju www.travelzemgale.lv sadaļā DARBS TŪRISMĀ